

ДОБРОГО МИ РАНОКУ! РАДІ, ЩО ВИ ТУТ!

**ПОСІБНИК ДЛЯ ВЧИТЕЛІВ
З ПРОВЕДЕННЯ РАНКОВОЇ ЗУСТРІЧІ**

**КОЛІН БЕЙН
Редактор Джулія Емпсон**

**Вступ
ПАМЕЛА А. КОГЛІН**

**CHILDREN'S RESOURCES INTERNATIONAL, Inc.
ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ФОНД "КРОК ЗА КРОКОМ"
2004**

Children's Resources International

неприбуткова організація (м. Вашингтон, округ Колумбія), яка займається підвищенням якості навчання, а також створенням можливостей для дітей і їхніх родин у 35 країнах світу.

Children's Resources International, Inc.
5039 Connecticut Avenue, NW, Suite One
Washington, D.C. 20008
phone 202.363.9002
fax 202.363.9550

Info@childrensresources.org
www.childrensresources.org

Всеукраїнський фонд "Крок за кроком"

недержавна, неприбуткова організація, заснована у 1999 році в результаті закінчення діяльності регіональної програми "Перші кроки" Міжнародного фонду "Відродження", яка діяла в Україні протягом 1994-1999 років.

Місія ВФ "Крок за кроком" — сприяти втіленню демократичних принципів з активним залученням сімей та місцевих громад в систему освіти України. ВФ "Крок за кроком" сприяє освітнім реформам в напрямку демократизації та гуманізації освіти шляхом започаткування та реалізації різних видів діяльності в освітньому секторі України. В основі програм ВФ "Крок за кроком" лежать цінності відкритого суспільства та визнання освітніх потреб усіх дітей та їх сімей.

ВФ "Крок за кроком"
вул. Пушкінська, 9, оф. 4
Київ, 01034, Україна
тел./факс (044) 235 11 36

ел.пошта: admin@ussf.kiev.ua
www.ussf.kiev.ua

ПОДЯКА

Посібник "Доброго ранку! Ми раді, що ви тут" написано за рахунок коштів USAID (Агенції США з міжнародного розвитку), виділених на програму Втілення цінностей ("Створення класів, в яких існує піклування та відповідальність за дітей"). CRI висловлює подяку нашим партнерам - недержавним організаціям: Центрові освіти та професійного розвитку (Румунія), Фундації "Крок за кроком" (Болгарія), Всеукраїнському фондові "Крок за кроком" (Україна), Асоціації центрів освітніх технологій (Росія), внесок і пропозиції яких, мають значну цінність.

Посібник "Доброго ранку! Ми раді, що ви тут" створено завдяки зусиллям багатьох талановитих вчителів початкових класів, адміністраторів і тренерів з різних країн світу, які успішно втілюють у практику проведення ранкових зустрічей. Їхні коментарі та рекомендації стали цінним ресурсом для написання цієї книги.

Джулія Емпсон, технічний директор програми Втілення цінностей, зробила цей посібник практичним, інформативним і легким у використанні. Особистий ентузіазм Джулії у роботі над посібником допоміг творчо реалізувати цей проект.

CRI вдячна Шейлі Форд, спільноті школи імені Горація Манна, школі Кей та ін. за їхній внесок, можливість спостерігати за діяльністю цих закладів і використати приклади їх діяльності у цій книзі.

ЗМІСТ

Вступ	6
Об'єднання спільноти: Що таке ранкова зустріч	8
Користь від ранкової зустрічі	10
Запрошення учнів на ранкову зустріч	14
Вітання	16
Групові заняття	20
Щоденні новини	26
Обмін інформацією	32
Планування ранкової зустрічі	38
Включення кожної особи	42
Створення класних правил	44
Створення правил для всієї шкільної спільноти	48
Ознайомлення родин з ранковою зустріччю	52
Ресурси	55

ВСТУП

Children's Resources International, Inc. (CRI) здійснює підготовку міжнародної спільноти педагогів усіх рівнів на основі підходів освіти орієнтованої на дітей молодшого віку. На одній із навчальних сесій CRI директорам шкіл із 26 країн запропонували висловитися стосовно очікуваних результатів такої освіти, а саме: що мають знати та вміти їхні учні після закінчення навчання. Вони сформулювали наступне:

- ◎ Самостійно мислити.
- ◎ Чітко висловлювати ідеї, як в усній, так і в письмовій формі.
- ◎ Ефективно спілкуватися.
- ◎ Брати на себе відповідальність за себе та інших.
- ◎ Піклуватися про інших.
- ◎ Бути відкритими до нових ідей.
- ◎ Залучати тих, хто відрізняється від них.
- ◎ Отримувати задоволення від навчання.
- ◎ Поважати один одного.
- ◎ Знаходити спільну мову з іншими; товаришувати.
- ◎ Критично мислити.

Здивувала подібність очікувань усіх членів групи, і те, наскільки вони не готові втілювати їх у життя, бо традиційні навчальні програми не дають базових соціальних навичок, необхідних для свідомого та активного громадянства. Аби дорослі люди були обізнаними, відповідальними та турботливими, потрібно виховувати у дітей соціальні та емоційні навички, ставлення і цінності, приділяючи цим аспектам таку ж саму увагу, як і традиційним дисциплінам.

Місія CRI полягає в тому, щоб закласти основи принципів демократії у маленьких дітей, їхніх батьків, шкільних адміністраторів, у тих, хто готує учителів. Практика CRI спрямована на виховання у маленьких дітей демократичної культури, що є одним із завдань освіти нового типу, яка передбачає активність усіх зацікавлених осіб. Методики навчання заохочують дітей до необхідності робити вибір, брати відповідальність за свої рішення, творчо висловлювати свої ідеї, поважати відмінні стилі та здібності однокласників, використовувати навички спільного навчання, розвивати вміння критично мислити, а також використовувати на практиці самостійне мислення.

На відміну від багатьох демократичних програм, підхід CRI охоплює два покоління. Спрямовуючи свою увагу на дітей, ми тримаємо в полі зору тих, хто справляє на них найбільший вплив — їхніх батьків і вчителів. Освітня й стратегія політики визнають, що у глобальному суспільстві прагматичний підхід CRI до освіти виховує громадянські якості навіть у своїх наймолодших членів.

Практика ранкової зустрічі — один із перших методів орієнтованих на учня, які застосовують учителі у своїх класах/групах. На початку дня група збирається, щоб привітати один одного, вислухати думки друзів стосовно певного питання, вибраного одним із дітей, поставити запитання, прокоментувати. Потім вони спільно виконують якесь завдання своєї навчальної програми, обговорюють свій розклад роботи і новини дня.

Ранкову зустріч легко провести; вона закладає підґрунтя для інших змін, які потребують більшого досвіду; дає учителям змогу відчувати успіх і прагнути опанувати складніші методи. Найважливіше, що вона охоплює ті цінності, які стають основою для створення відповідальної та дбайливої спільноти учнів. Цінності, які виховуються під час ранкової зустрічі, загально визначаються як етичні, і, водночас вони не пов'язані з конкретними релігією, етнічною належністю, національністю чи діяльністю. Ранкова зустріч це квінтесенція того, якими ми хочемо бачити наші класи, наші спільноти або наші суспільства.

Подібно до інших публікацій CRI, цей практичний посібник розроблено вчителями, які працюють безпосередньо у класі/групі. У наступних розділах надається стислий опис практичного проведення ранкової зустрічі, її користі для дітей, результатів останніх досліджень стосовно цінності соціальної навчальної програми, шляхів ознайомлення дітей і батьків з кожним її компонентом. Більшість розділів закінчується коротким параграфом, де йдеться про відповідальність директорів, вчителів, дітей і батьків щодо практичного втілення теми, яку представлено в них.